

کافه خاطره صبا؛ گفت‌وگو با سودابه خسروی طراح و مدرس چهره‌پردازی

نمی‌فهمیدم چرا به تقوایی استادمی گفتند!

احمد محمداسماعیلی
گفت و گو

گریم در دو دهه اخیر پیشرفت‌های زیادی داشته و یکی از ابزار معرفی سینمای ایران به دنیا بوده است. سودابه خسروی گریمور با تجربه و صاحب سبک سینما با حضور در چند پروژه بین‌المللی در این قضیه نقش داشته است. او در چهار دهه فعالیت کاری‌اش با بزرگان سینما در فیلم‌هایی نظیر «کاغذ بی خط» ساخته ناصر تقوایی، «سیزده» ساخته هومن سیدی، «گاهی به آسمان نگاه کن» و «طبقه حساس» به کارگردانی کمال تبریزی، «آقا یوسف» ساخته دکتر رفیعی، «به همین سادگی» رضا میر کریمی، «شبیار ۱۴۳» به کارگردانی نرگس آبیاری همکاری داشته است. خسروی علاوه بر چهره‌پردازی در سینما و تلویزیون سال‌ها به عنوان مدرس گریم به تعلیم جوان‌ها پرداخته است. در کافه خاطره این هفته صبا با او در باره دوران کاری‌اش به گفت‌وگویی نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

آیا از وضعیت زیسته‌تان رضایت دارید؟

از جهتم راضی هستم و از اینکه فرصتی به من داده شده تا آگاهی را بشناسم خوشحالم.

آیا آن‌طور که خواستید زندگی کرده‌اید؟

فکر می‌کنم خدا هر آنچه جلویم قرار می‌دهد بازی می‌کند.

یعنی آدم تقدیر گرای هستید؟

هر تاسی که برایتان ریخته می‌شود باید طبقش بازی کنیم.

برگردیم به بحث دوران تحصیل؟

رفتم دانشگاه تهران و عکاسی خواندم و البته هنوز هم بابت اینکه در رشته مورد علاقه‌ام نتوانستم تحصیل کنم عصبانی هستم. البته دنیا برایم یک فانتزی عجیب و غریب است و زیاد جدی‌اش نمی‌گیرم. دنیا یک گیم و بازی است.

با مرگ چگونه کنار آمده‌اید؟

یک حالت عبور است. دیباک شوبرا معتقد است «هیچ وقت نبوده که ما نباشیم و همیشه و ابدی و ازلی بوده‌ایم». در حال تجربه ماده و جسم هستیم. در کلیت سعی می‌کنم انسان خوشحالی باشم.

درباره گرایش‌تان به گریم در زمان دانشجویی بگویید؟

موقعی که عکاسی می‌خواندم کلاس‌های خانم میهن را انتخاب کردم و ایشان عنوان کرد که قرار است رشته گریم را تاسیس کنند و گفت تو بیا در این کلاس‌ها شرکت کن و من هم حضور پیدا کردم و بعد از خاتمه تحصیلم در عکاسی دوره چهار ساله گریم را در دانشگاه سوره گذراندم.

چه اساتیدی گریم را آموزش می‌دادند؟

خانم میهن، جلال‌الدین معیریان، بیژن محتشم و شجریان از اساتید بودند. در دانشگاه درس‌هایی مثل مجسمه‌سازی را پاس می‌کردیم. دورانی که برایم خیلی مهم و پر بار بود.

آیا بعد از فارغ‌التحصیلی از طریق جلال‌الدین معیریان وارد فضای کار در رشته گریم شدید؟

اولین فیلمی که به عنوان مجری گریم کار کردم فیلم «پر نگاه» بود که طراح گریمش جلال‌الدین معیریان بود و بعد در دو فیلم با بیژن محتشم کار کردم و بعدش به عنوان طراح کارم را ادامه دادم.

آیا در گریم مثل بازیگری به داشتن سبک اعتقاد دارید؟

هر گریمور سبک خودش را دارد مثلاً در آن طرف آب ریک بیکر طراح صاحب سبکی است. در سینمای ایران اغلب گریمورها یک سبک کاری دارند. زیرا همیشه در یکی دو تا ژانر مثل اجتماعی و کمدی ژانر فیلم‌ها ساخته می‌شوند و گریم‌ها در یک حد و مقیاس است.

اما احتمالاً بحث گریم آثار تاریخی جدا است.

زیاد با سلیقه کاری من جور نیست و خیلی در این ژانر کار نکرده‌ام. اما دو اثر تاریخی سریالی در مصر و الجزایر کار کردم.

سریالی که کار کردید مربوط به چه دورانی است؟

سریالی که در مصر کار کردم و یک اتوبیوگرافی درباره جمال عبدالناصر بود.

کار تان را با عکاسی شروع کردید. آیا عکاسی برایتان در جوانی نسبیست به گریم جذابیت بیشتری داشت؟

عکاسی را به اجبار انتخاب کردم و در گزینش در رشته مورد علاقه‌ام (دندان پزشکی) رد شدم و اصلاً آن سالها دغدغه هنر نداشتم و به رشته‌های علمی علاقه داشتم. آن زمان همه دوست داشتند در یکی از رشته‌های پزشکی تحصیل کنند.

آیا دانش آموز درس خوانی بودید؟

معدل خوب بود و در دبیرستان ایران دخت اراک رشته تجربی خواندم. من همیشه به آموختن و کشف مسائل جدید علاقه دارم.

آخرین کشف‌تان در زندگی درباره چه مسائلی بوده است؟

الان به جهان متافیزیک و انرژی‌ها و ساختار دنیا علاقه دارم.

بیشتر توضیح بدهید؟

شعوری را در جهان جاری می‌بینم که نمی‌شود درباره کلیت خالق اظهار نظر کرد.

آیا این نوع نگاه‌ها احساس پوچی به همراه ندارد؟

نه، فلسفه و تفکری دارم که معتقدم در جهان آگاهی زیست می‌کنم که هر چه درباره‌اش حدس زده می‌شود حد و مرزی ندارد و حدسیات گذشتگان را که مرور می‌کنیم انگار هر انسانی تکه‌ای از پازل را ارائه می‌کند و شاید روزی بتوانیم طرح کلی را حدس بزنیم.

طرح کلی درباره چه مسائلی؟

این خالق کیست. این آگاهی چیست و هدف چه می‌تواند باشد. جهان پیرامون ما مدام در حال انتقال آگاهی است. خیلی وقت‌ها من جواب سوالاتم را اتفاقی از یک راننده اسنپ گرفته‌ام.

